

UCHWAŁA NR XXVIII.178.2025
RADY MIEJSKIEJ W KOŹMINIE WIELKOPOLSKIM
z dnia 22 grudnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia roku 2026 rokiem Strajku Dzieci Koźmińskich 1906/1907
na terenie Gminy Koźmin Wielkopolski

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz w związku z przypadającą 120 rocznicą Strajku Dzieci Koźmińskich 1906/1907 Rada Miejska w Koźminie Wielkopolskim uchwala, co następuje:

§ 1

Ustanawia się rok 2026 rokiem Strajku Dzieci Koźmińskich 1906/1907 na terenie Gminy Koźmin Wielkopolski.

§ 2

Celem ustanowienia roku 2026 rokiem Strajku Dzieci Koźmińskich 1907/1907 na terenie Gminy Koźmin Wielkopolski jest uczczenie pamięci dzieci z terenu Gminy Koźmin Wielkopolski, które w roku szkolnym 1906/1907 brały czynny udział w obronie mowy polskiej.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W roku 2026 przypada 120 rocznica Strajku Dzieci Koźmińskich, które w latach 1906-1907 na terenie obecnej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Koźminie Wielkopolskim brały czynny udział w obronie mowy polskiej, strajkując przeciwko nauczaniu religii w języku niemieckim.

Strajk rozpoczął się 19 września 1906 roku. Tego dnia kilkoro uczniów zwróciło dane im przez nauczycieli katechizmy i podręczniki historii biblijnej w języku niemieckim oświadczając jednocześnie, że nie będą odpowiadać na pytania w języku niemieckim. Z każdym dniem wzrastała liczba strajkujących, którzy wspierani przez rodziców coraz śміiej „walczyli w obronie ojczystego języka” - w październiku 1906 roku było ich już 183. Wobec wszystkich „niepokornych” zaborcy stosowali różnorodne kary np.: codzienne areszty popołudniowe trwające 2-3 godziny, w trakcie których zmuszano dzieci do uczenia się wierszy z literatury niemieckiej, względnie całych stron niemieckich podręczników historii i geografii, do domu zadawano do przepisywania po kilka stron z podręczników niemieckich, dotkliwie bito trzcinką po rękach oraz przedłużano obowiązek szkolny. Strajk trwał do 5 lipca 1907 r.

W związku z planowanymi obchodami 120 rocznicy Strajku Dzieci Koźmińskich 1906/1907 w roku 2026, chcąc w szczególny sposób uczcić to wydarzenie ustanawia się rok 2026 rokiem Strajku Dzieci Koźmińskich 1906/1907 na terenie Gminy Koźmin Wielkopolski.